

Ravinneneutraali kunta ja Biotalouskeinojen kohti ilmastokestävyyttä -hankkeiden ohjausryhmän 1.kokous

Aika: Maanantai 8.6.2015 klo 10
Paikka: Virastotalo, kokoustila Relander, 2 krs, Itsenäisyydenaukio 2, Turku
Videoyhteys: Virtuaalihuone 02

Läsnä: Tarja Haaranen, LUKE, etäyhteydellä
Jyrki Heilä, Biovakka Suomi Oy
Seppo Jaakonmäki, VARELY E
Anni Karhunen, YM
Mirja Koskinen, VARELY Y
Aino Launto-Tiuttu, MTK Varsinais-Suomi
Markku Pärssinen, MTK Satakunta, etäyhteydellä
Marja-Liisa Tapio-Biström, MMM, etäyhteydellä
Miira Riipinen, Kuntaliitto, etäyhteydellä
Poissa: Heikki Aro, Esa Lindqvist, TEKES
Pasi Nummela, ProAgria Länsi-Suomi

Hankkeiden edustajat: VARELY Y: RANKU; Kaija Salmela, Sanna Tikander, Janne Heikkinen, BILKE; Juha-Pekka Triipponen

1. Kokouksen avaus ja läsnäolijoiden toteaminen
Mirja Koskinen avasi kokouksen klo 10.05 ja toivotti kaikki tervetulleiksi. Tehtiin lyhyt esittelykierrös.
2. Ohjausryhmän järjestäytyminen.
Ohjausryhmän puheenjohtajaksi valittiin Anni Karhunen (YM) ja varapuheenjohtajaksi Marja-Liisa Tapio-Biström (MMM). Ohjausryhmän sihteeriksi valittiin Sanna Tikander (RANKU-hanke, VARELY Y). Todettiin ohjausryhmän kokoonpano:
 - Heikki Aro varalla Esa Lindqvist, TEKES
 - Tarja Haaranen, LUKE
 - Jyrki Heilä varalla Teija Paavola, Biovakka Suomi Oy
 - Seppo Jaakonmäki, VARELY E
 - Anni Karhunen, YM
 - Mirja Koskinen, VARELY Y
 - Aino Launto-Tiuttu, varalla Paavo Myllymäki, MTK Varsinais-Suomi
 - Elina Liinaharja, varalla Markku Pärssinen, MTK Satakunta
 - Pasi Nummela, ProAgria Länsi-Suomi
 - Marja-Liisa Tapio-Biström, MMM
 - Lisättiin henkilökohtaiseksi varajäseneksi Minna Hanski MMM
 - Miira Riipinen, Kuntaliitto
 - Lisättiin Riipisen varajäseneksi RANKU:n pilottikunnista Turku ja Pekka Salminen
 - Pyydetään myös Mynämäen kunnan edustajaa ohjausryhmään mukaan

Kokouksen pöytäkirjantarkastajaksi valittiin Seppo Jaakonmäki (VARELY E) ja Janne Heikkinen (RANKU-hanke, VARELY Y)

Päätettiin, että hanketyöntekijät ovat mukana ohjausryhmässä asiantuntijoina: RANKU; Kaija Salmela, Sanna Tikander ja Janne Heikkinen, BILKE; Juha- Pekka Triipponen ja tuleva hanketyöntekijä.

Päätettiin, ettei oteta muita jäseniä ohjausryhmään. Kokouksiin voidaan tarpeen mukaan kutsua eri alojen asiantuntijoita esim. SYKEN Hinku -hankkeen asiantuntija, kuntien vesihuollon edustajia, RANKU-hankkeen pilottikuntien edustajat.

3. Asialistan hyväksyminen.
Asialista hyväksyttiin kokouksen työjärjestykseksi yhdellä lisäyksellä. Kohtaan 7. Muut asiat; yliopistoyhteistyö.

4. Ohjausryhmän tehtävät ja toimintatavat.
Keskusteltiin ohjausryhmän tehtävistä ja toimintatavoista. Päätettiin, että Ravinneneutraali kunta ja Biotalouskeinojen keskus kohti ilmastokestävyyttä -hankkeilla on yhteinen edellä nimetyistä asiantuntijoista koostuva ohjausryhmä. Ryhmällä on neuvovana toimijana suuri rooli hankkeiden sisällöllisessä tukemisessa.

Ohjausryhmä seuraa hankkeiden etenemistä, tukee niiden tavoitteiden täyttymistä ja tulosten siirtämistä muille tahoille. Ohjausryhmälle saatetaan tiedoksi merkittävät muutokset hankkeiden toiminnassa (toimenpiteet ja kustannukset). Muutosten hyväksyminen tehdään kuitenkin hankkeiden rahoittajien kautta. Muutokset tiedotetaan ryhmälle sähköpostitse tarvittaessa. Hankkeiden tapahtumat ja tilaisuudet tiedotetaan ohjausryhmän jäsenille riittävän ajoissa.

Ohjausryhmä kokoontuu vähintään 2 kertaa vuodessa, siten että se pystyy kokouksissaan seuraamaan hankkeiden toteutumista. Tarvittaessa voidaan pitää ylimääräisiä kokouksia tai sähköpostikokouksia.

Kokousten kutsujen asialistoissa avataan kokouksessa käsiteltävät asiat pääosiltaan, jotta ryhmä pystyy tutustumaan aineistoon ja tarvittaessa reagoimaan jo ennen kokousta. Ohjausryhmän kokousten muistiot lähetetään kokouksessa läsnä olleille kommentteille ja hyväksynnän jälkeen muistio lähetetään koko ohjausryhmälle ja laitetaan hankkeiden Internet-sivuille.

5. Hankesuunnitelmat ja RANKU-hankkeen viestintäsuunnitelma (kokouksen kutsun asialistan liite 1)

RANKU

Sanna Tikander esitteli RANKU -hankkeen hankesuunnitelman ja keväistä viestintäsuunnitelmaa. Esitys muistion liitteenä 1. Keskusteltiin hankkeen tavoitteista ja toteutuksesta.

- RANKU-brändäyksen uskottavuuden tulee perustua todelliseen ravinteiden kiertoon alueilla. Hankkeessa ei voi vain luoda brändiä, jos toimenpiteille ei ole

konkreettisia tulosta nähtävissä. Toimintamallin markkinoinnissa on mentävä oikeassa järjestyksessä: ensin konkreettiset hyvät käytännöt ja sen jälkeen brändi. Esim. jätevesissä on oltava prosessit ja menetelmät, joissa ravinteet oikeasti kiertää ruoantuotannon kautta.

- Hankkeessa tulee tuoda esille aikaisemmissa hankkeissa koottuja hyviä kokemuksia ja käytäntöjä, mm. TehoPlus
- Tiedotuksessa pyritään hyödyntämään ELY:n uutiskirjeiden lisäksi myös Kuntaliiton uutiskirjettä ja kuntien omia viestimiä. Lisätään viestintäkalendariumiin.
- Kuntien kesäkirjeet tulee huomioida hankkeiden viestinnässä tulevana vuosina.
- Hankkeessa on hyvä olla tiiviissä yhteistyössä Sitran Resurssiviisas kunta - hankkeen kanssa. RANKU:n työntekijät ovat olleet mukana Resurssiviisas Turku - työpajassa kevään aikana.
- Hanke ei mene henkilövoimin Joensuun Farmarimessuille, mutta on esitteiden ja mahdollisten postereiden avulla esillä Luken ja MMM:n osastolla. Materiaalin voi lähettää Tarja Haaraselle ja Marja-Liisa Tapio-Biströmille.
- Elokuussa 19.-22.8. Tampereella kansainvälinen kuivakäymälä -seminaari. Hanke voisi olla esillä siellä.
- Kuntaliiton järjestämät Kuntamarkkinat kokoaa 9.-10.9. kuntatoimijat Helsinkiin. Hankkeen olisi hyvä esitellä teemojaan siellä.

BILKE

Juha-Pekka Triipponen esitteli Biotalouskeinojen kohti ilmastokestävyyttä -hankkeen hankesuunnitelmaa. Esitys muistion liitteessä 1. Bilken tavoitteet tarkentuvat, kun työntekijä aloittaa. Keskusteltiin hankkeesta:

- Mynälahti on hankkeen painopistealueena. Hanke toimii myös Paimionjoella ja Sirppujoella ja Mynäjoella.
- Hankkeessa tehdään ilmastonmuutokseen ja siihen varautumiseen liittyviä tulvariskitarkasteluja alueilla. Kaikilla kohdealueilla ei välttämättä ole tulvahaittoja, mutta kuivuus on pilottialueilla monin paikoin merkittävää.
- Org. ravinteiden kierrätyksen edistäminen toteutetaan tiiviissä yhteistyössä RANKUn ja Saaristomeren Lähikala -hankkeen kanssa.
- Hankkeesta pidetään työ- ja suunnittelukokous heti kun hanketyöntekijä on saatu rekrytoitua ja lomat pidettyä. Kokouksessa täsmennetään hankkeen tavoitteita.

Keskusteltiin yleisesti ravinteiden kierrättämisen haasteista.

- Alueellisia ravinnevirtoja tulee tarkastella tarkemmin, jotta päästään kannattaviin kierrätysratkaisuihin.
- Biokaasupotentiaalia alueilla on, kunhan pystytään neste ja kiinteä aine erottamaan kustannustehokkaasti. Biokaasulaitosten kustannus/kannattavuuslaskennoissa tulisi huomioida ympäristöhyödyt (mm. vesistökuormitusvähennys, tekniikan innovaatioiden kehitys) nykyistä selkeämmin.
- Ravinteiden kierrätyksen kannalta biokaasulaitos keskittää ravinteita alueellisesti.
- Liikennepolttoaineista sekä työllisyys- ja energiaomavaraisuustavoitteista ehkä veturia bioenergian kehitykselle tulevaisuudessa. Isot innovatiiviset ratkaisut vaativat paljon rahaa ja siihen ei Suomessa vielä oikein uskalleta ryhtyä. Tarvitaan sparrausta asiaan.

6. Hankkeiden toteutuminen 8.6.2015 mennessä ja tuleva toiminta
Sanna Tikander esitteli RANKU-hankkeen toteutumista ja suunniteltua toimintaa. Esitys muistion liitteessä 1. Ohjausryhmän kommentteja ja toteutusehdotuksia on kirjattu muistion kohtaan 5.
7. Muut asiat
Ehdotus yliopistoyhteistyöstä / Marja-Liisa Tapio Biström
 - Ravinnekierrätysasia on monimutkainen. Kierrätysongelmien ratkaisemiseksi pitää mennä oman sektorin ulkopuolelle ja ajatella asioita aivan uudella tavalla. Yliopistoilla (mm. Viikki, Aalto) on syksyllä käynnistymässä erilaisia kursseja, joissa opiskelijat käsittelevät ravinteiden kierrätykseen ja ilmastonmuutokseen liittyviä asioita. Yliopisto-opiskelijoilta hankkeet voisivat saada aivan uudenlaisia katsantokantoja ongelmien ratkaisemiseen. Päätettiin, että ollaan yhteydessä yliopistoihin ja selvitetään tarkemmin yhteistyömahdollisuuksia. Sanna Tikander vie asiaa eteenpäin yhdessä Marja-Liisan Tapio-Biströmin kanssa.
 - Kuntaliitto on mukana ympäristöfoorumissa, jossa on tarkoitus saattaa yliopistotietoa päätöksentekoon. Siellä on oltu kiinnostuneita ravinnekierrätys Hankkeista. Ollaan tähän yhteydessä Kuntaliiton kanssa.
8. Seuraava kokous
Seuraava kokous pidetään maanantaina 21.9. alkaen klo 10 Turussa. Kokousta tarkentuu myöhemmin.
9. Kokouksen päättäminen
Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.

10.6.2015, pöytäkirjan laati:
Sanna Tikander
Koordinaattori, RANKU-hanke

Anni Karhunen
pj.

Pöytäkirjantarkastajat:

Seppo Jaakonmäki

Sanna Tikander
siht.

Janne Heikkinen

JAKELU: Ohjausryhmän jäsenet